

Sygnatura akt I C 361/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 11 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w. K.I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Krzyżak

Protokolant: staż. Justyna Tomasik

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2013 roku w. K.

sprawy z powództwa G. K. (1)

przeciwko A. P. (1)

- o zapłatę

Oddała powództwo

M. K.

Sygn. akt I C 361/13

UZASADNIENIE

Powódka G. K. (1) wniosła pozew o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej A. P. (1) odszkodowania w kwocie 300.000 złotych.

Z uzasadnienia pozwu wynika, że pozwana w sprawie o sygn. akt II K(...)S. R. w. T. została ustanowiona jej obrońcą. W prokuraturze i przed Sądem I instancji nie reprezentowała jej, tylko ustanowiła zastępstwo w osobie ojca adwokata Z. P. (1). Powódka zarzuciła pozwanej że sporządzona przez nią apelacja, została przez Sąd II instancji oddalona, gdyż została napisana nieprawidłowo, czego dowodem jest treść uzasadnienia. Zaznaczyła, że treść apelacji świadczy o tym, że nie zapoznała się ona nawet z aktami ani dowodami w sprawie. Jej zdaniem pozwana przyczyniła się do tego, że G. K. została skazana i pozbawiona wolności.

Pozwana A. P. (1) wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Podniosła, że pozwana nie poniosła żadnej szkody w związku ze złożeniem apelacji, a była należycie reprezentowana zgodnie z zasadami etyki i godności wykonywania zawodu. Po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji, została sporządzona apelacja na podstawie uzasadnienia Sądu I instancji oraz notatek przekazanych przez adwokata Z. P. (1), który brał udział w postępowaniu. Zawarto w niej wszystkie zarzuty. Powódka nie zgłaszała wcześniej, że ma zastrzeżenia co do sporządzonej apelacji. Chybiony jest zarzut, że pozwana nie posiadała informacji na temat postępowania przeciwko powódce.

Wyrok został utrzymany z powodu stanu faktycznego sprawy, a nie sposobu napisania apelacji. Zamiana kary ograniczenia wolności na zastępczą karę pozbawienia wolności wynikała z działania G. K. (1), a nie pozwanej.

W piśmie z dnia 17.10.2013 r. (k. 90-92) G. K. (1) ponadto zarzuciła, że pozwana nie była obecna podczas badania psychiatrycznego, nie podważyła, że obrzęk poszkodowanej nie mógł być widoczny już po kilkunastu minutach po jej

rzekomym pobiciu, nie poinformowała powódki, żeby zgłosiła się do lekarza o wydanie zaświadczenia, że z uwagi na stan zdrowia nie będzie mogła wykonywać pracy społecznej, nie uczestniczyła w rozprawie apelacyjnej, nie wniosła o wizję lokalną, w apelacji pominęła to, że powódka zgłosiła skargi na pracowników MOPS-u, nie wniosła o warunkowe umorzenie lub zawieszenie wykonania kary. Podwyższyła żądanie o dalszą kwotę 200.000 złotych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

P. R. w. T. prowadziła postępowanie przygotowawcze w sprawie 1 Ds.(...) przeciwko G. K. (1) podejrzanej o popełnienie przestępstwa z art.(...) i art. (...). Na etapie dochodzenia został wyznaczony dla G. K. (1) obrońca w osobie adwokata A. P. (1). Zarządzenie o wyznaczeniu obrońcy zostało odebrane przez pozwaną w dniu 1.04.2009 r., a w dniu 4.05.2009 r. wpłynął do S. R. w. T. akt oskarżenia przeciwko G. K. (1).

(dowód : k. 94, 100, 145 akt (...) II K (...))

S. R. w. T. wyrokiem nakazowym z dnia 21.05.2009 r. w sprawie o sygn. akt II K (...) uznał G. K. (1) za winną popełnienia przestępstwa z art. (...) i wymierzył jej karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda stawka oraz zasądził od niej poniesione wydatki w kwocie 470 złotych.

Od powyższego orzeczenia sprzeciw wniosła pozwana adw. A. P. (1).

(dowód : k.158,162 akt S. R. w. T. II K (...)).

Na pierwszym terminie w dniu 9.07.2009 r. stawiała się G. K. (1) i adw. Z. P. (1), przedkładając pełnomocnictwo substytucyjne udzielone przez pozwaną. Również na kolejnym terminie rozprawy w dniu 26.11.2009 r. uczestniczył adw. Z. P. (1).

A. Z. P. (1) brał aktywny udział w rozprawach zadając pytania świadkom, złożył wniosek dowodowy o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego. W mowie końcowej adwokat wniósł w pierwszej kolejności o uniewinnienie oskarżonej ewentualnie o warunkowe umorzenie postępowania z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynu. Wniosek o uniewinnienie zgłosiła także G. K. (1).

(dowód : k.171,172-175, 204-205 akt S. R. w. T. II K (...)).

Wyrokiem S. R. w. T. z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie sygn. akt II K(...) G. K. (1) została uznana za winną tego, że w dniu 9 września 2008 r. w T. w woj. (...), dokonała naruszenia nietykalności cielesnej pracownika socjalnego (...) w T. D. M. podczas i w związku z wykonywaniem przez nią obowiązków służbowych w ten sposób, że popchnęła ją na ścianę, a następnie uderzyła drzwiami, czym spowodowała u D. M. obrażenia w postaci żywej bolesności przedramienia w 1/3 bliższej oraz obrzęk na bocznej powierzchni w 1/3 bliższej przedramienia lewego o wymiarach 6x2,5 cm, przy czym obrzęk powłok na polu o wymiarach 6x2,5 cm z towarzyszącymi dolegliwościami bólowymi spowodował rozstrój zdrowia na czas poniżej 7 dni, a ponadto znieważyla D. M. używając pod jej adresem słów powszechnie uważanych za obelżywe tj. popełnienia przestępstwa z art. (...)i za to na podstawie art. (...) wymierzono jej karę 8 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin na rzecz Publicznego (...) Zakładu Opieki Zdrowotnej w T..

(dowód : k.207 akt S. R. w. T. II K (...))

W uzasadnieniu Sądu I instancji między innymi wskazano, że przeciwko wersji zdarzenia zaprezentowanej przez G. K. (1) przemawiały zeznania świadków (D. M., E. M., J. F. i M. W.), zaświadczenie od lekarza S. Z., który zbadał pokrzywdzoną bezpośrednio po zdarzeniu oraz opinia biegłej sądowej A. P. (2). Sąd uznał, że jej wyjaśnienia stanowią jedynie linię obrony zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności karnej.

(dowód : k.211-214 aktS. R. w. T. II K(...)).

Od powyższego wyroku adwokat A. P. (1) wniosła apelację. Zarzuty pod adresem wydanego orzeczenia dotyczyły naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów sprzecznej z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, a zwłaszcza odmówienie wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonej i uznaniu jej winy na podstawie pomówień, rozstrzygnięcie niedających się usunąć w sprawie wątpliwości na niekorzyść oskarżonej oraz przyjęcie, że oskarżona swoim zachowaniem wyczerpała znamiona przypisanych jej czynów, a w szczególności, że dokonała naruszenia nietykalności cielesnej. Formułując powyższe zarzuty obrońca wniósł o uniewinnienie oskarżonej oraz o umorzenie postępowania na podstawie znikomej społecznej szkodliwości czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie apelacyjnej pozwaną zastępowała aplikant adwokacki, która przedłożyła od niej pełnomocnictwo substytucyjne.

(dowód : k. 227-232, 248 akt S. R. w. T. II (...)).

Wyrokiem S. O. w. K. z dnia 9.04.2010 r. w sprawie II Ka (...) utrzymano w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną. Z uzasadnienia Sąd II instancji wynika, że Sąd I instancji dołożył należytych starań by wyjaśnić zarzut stawiany oskarżonej w akcie oskarżenia i przeprowadził dokładną ocenę materiału dowodowego, czemu dał wyraz w prawidłowo sporządzonym uzasadnieniu wyroku.

Sąd wskazał na wnikliwą ocenę materiału dowodowego dokonaną przez Sąd I instancji prawidłowe przyznanie wiary dowodom przemawiającym na niekorzyść G. K. (1). Sąd II instancji odniósł się także do wniosku apelacji pozwanej kwestionującej zamiar i kwalifikację prawną zarzucanego G. K. (1) przestępstwa, a także wymiar orzeczonej wobec niej kary, wskazując na prawidłowość rozstrzygnięcia Sądu I instancji i podkreślając, że zachowanie G. K. (1) było realizowane z zamiarem bezpośrednim i wyczerpywało znamiona przypisanych jej przestępstw.

(dowód : k. 249, 251, 253-255 S. R. w. T. II K(...))

Powódka podejmowała próby podważenia prawomocnego wyroku w trybie kasacji oraz wznowienia postępowania. Wyznaczeni dla powódki obrońcy nie znajdowali jednak podstaw do sporządzenia kasacji ani wniosku o wznowienie postępowania.

(dowód : k.295, 345 aktS. R. w. T.II K (...))

W toku postępowania wykonawczego z uwagi na uchylenie się przez G. K. (1) od wykonywania orzeczonej kary ograniczenia wolności, została ona zamieniona na zastępczą karę pozbawienia wolności w wymiarze 120 dni. Wydanie orzeczenia oparto na opinii biegłej sądowej, zgodnie z którą G. K. (1) mogła wykonywać prace w ramach kary ograniczenia wolności, z wyjątkiem prac przy urządzeniach będących w ruchu.

Nie stwierdzono przeszkód aby przebywała w zakładzie karnym.

(dowód : k. 496-498, 506 aktS. R. w. T. II K(...))

W okresie od 25.02.2013 r. do 25.06.2013 r. G. K. (1) odbywała 120 dni zastępczej kary pozbawienia wolności w A. Ś. w. L..

(dowód : k.551, 646 akt S. R. w. T. II K (...))

Powyższy stan faktyczny Sąd w całości ustalił w oparciu o aktach sprawy II K (...) S. R. w. T.

Sąd zważył, co następuje :

Podstawą żądania powódki stanowią przepisy art. (...)

W toku postępowania przed S. R. w. T. do sprawy II K (...) G. K. (1) został wyznaczony obrońca z urzędu w osobie adwokata A. P. (1).

Z chwilą wyznaczenia adwokata z urzędu, relacje zachodzące pomiędzy stroną a wyznaczonym dla niej adwokatem należy oceniać jak pomiędzy mocodawcą a pełnomocnikiem, któremu udzielone zostało pełnomocnictwo procesowe.

Umowa o zastępstwo procesowe należy do kategorii umów o świadczenie, do których stosuje się odpowiednio, na podstawie odesłania zawartego w art.(...), przepisy o zleceniu, w zakresie nieuregulowanym przepisami dotyczącymi funkcjonowania adwokatów.

Zgodnie z art. (...). dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Do powstania tej odpowiedzialności niezbędne jest wykazanie powstania szkody oraz związku przyczynowo- skutkowego pomiędzy nienależytym wykonaniem przez pozwanego zobowiązania a szkodą. Odpowiedzialność dłużnika z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania została ukształtowana na zasadzie winy. W art. (...). zawarte jest domniemanie, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nastąpiło wskutek okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność.

Standard należytej staranności wymaganej od dłużnika w wykonaniu zobowiązania określa art.(...) Odpowiedzialność dłużnika będzie zatem uzasadniona, gdy jego zachowanie było niezgodne z pewnym obiektywnym wzorcem, a przy tym tylko, że mógł on zachować się zgodnie z nim.

Na powódce ciążył zgodnie z art. (...) ciężar wykazania niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, istnienia szkody w określonej wysokości oraz normalnego związku przyczynowego między naruszeniem przez pozwaną więzi zobowiązaniowej a szkodą wyrządzoną powódce.

Należy wskazać, że adwokat odpowiada za szkody wyrządzone mocodawcy wskutek własnych zaniedbań i błędów prowadzących do przegrania sprawy, której wynik byłby korzystny dla strony, gdyby zachował należytą staranność, ocenioną przy uwzględnieniu profesjonalnego charakteru jego działalności (wyrok S. N.z 19.12.2012 r., II CSK (...)).

Inaczej ujmując, odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanej zachodziłaby tylko w wypadku, w którym powódka wykazałaby, że gdyby nie błędy obrońcy to zapadłoby wobec niej satysfakcjonujące ją rozstrzygnięcie tj. uniewinnienie od popełnienia zarzucanego jej czynu.

W ocenie Sądu powódka tych przesłanek nie wykazała.

W toku postępowania przed S. R. w. T. w sprawie II K (...) wyznaczona z urzędu adwokat A. P. (1) udzieliła pełnomocnictwa substytucyjnego adwokatowi Z. P. (2) i takie działanie jest zgodne z art. (...) ustawy Prawo o adwokaturze z 26.05.1982 r. (...). Występujący w sprawie adwokat aktywnie brał udział w każdym terminie wyznaczonej rozprawy, zadawał pytania świadkom, a dodatkowo złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych. W mowie końcowej zarówno obrońca jak i G. K. (1) domagali się uniewinnienia. Po sporządzeniu uzasadnienia orzeczenia Sądu I instancji została sporządzona przez pozwaną apelacja, w której zawarto szereg zarzutów pod adresem procedowania sądu I instancji oraz dokonanej przez ten sąd oceny materiału dowodowego. Wbrew twierdzeniom powódki należy stwierdzić, że treść sporządzonej apelacji wskazuje, że adwokat był dobrze zapoznany z całością materiału dowodowego i apelacja została sporządzona zgodnie z wymogami k.p.k. Jak wynika z uzasadnienia Sądu II instancji utrzymanie w mocy wyroku wynikało z prawidłowych ustaleń stanu faktycznego dokonanego na podstawie wnikliwej oceny materiału dowodowego przez Sąd I instancji. Sąd II instancji szczegółowo wskazał, że Sąd I instancji zgodnie z wymogami postępowania ocenił zeznania świadków przemawiających na niekorzyść G. K. (1) oraz skonfrontował je z wyjaśnieniami oskarżonej i na tej podstawie uznał, że jej twierdzenia nie były wiarygodne. Na marginesie należy zauważyć, że wyznaczani obrońcy z urzędu, celem sporządzenia kasacji

i wniosku o wznowienie postępowania, stwierdzali brak podstaw do podważenia prawomocnego wyroku. Należy stwierdzić, że skazania powódki nie sposób łączyć z nienależytym działaniem jej obrońcy.

Nie można zgodzić się również z twierdzeniem, że odbycie przez powódkę zastępczej kary pozbawienia wolności wynikało z działania czy też zaniechania pozwanej. Wskazać należy, że pozwana nie była uprawniona do podejmowania czynności w postępowaniu wykonawczym, zgodnie bowiem z art. (...). występowanie obrońcy w tym stadium procesu wymaga oddzielnego pełnomocnictwa, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Zarządzenie zastępczej kary pozbawienia wolności stanowiło efekt przyjęcia przez sąd, że powódka uchylała się od wykonania orzeczonej kary ograniczenia wolności, na co żadnego wpływu nie miała pozwana.

W tych okolicznościach należało przyjąć, że powódka nie wykazała istnienia szkody, tym samym nie zaistniały przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej. Okoliczność, że powódka została skazana prawomocnym wyrokiem w żaden sposób nie obciąża pozwanej i żądanie zapłaty zadośćuczynienia należy uznać za pozbawione podstaw prawnych. Odpowiedzialność kontraktowa, w odróżnieniu od deliktowej, obejmuje jedynie szkody majątkowe. Zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę może być przyznane jedynie w przypadkach określonych w ustawie, która łączy je z odpowiedzialnością deliktową. Judykatura zajmuje w tej sprawie dość jednoznaczne stanowisko, uznając, że w tych sytuacjach, gdy roszczenie oparte jest na art. (...), to w zasadzie brak jest podstaw do przyznania wierzycielowi zadośćuczynienia za doznaną krzywdę niemajątkową ((...)).

Mając na uwadze powyższe ustalenia powództwo należało oddalić jako bezzasadne.

SSO Małgorzata Krzyżak